

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Piątek, dnia 16 czerwca 1916 r.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie 12
młk., półrocznie 6 młk., miesięcznie 1
młk. Za odosłanie do domu 40 f. mies.

Redakcja i administracja
Zachodnia 37.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 1 młk.
za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 1 młk.
nekrologi i reklamy 40 f., ogłoszenia zwy-
czajne 20 f., ogłoszenia drobne 4 f. za wyraz.

Prenumeratę i ogłoszenia w Tomaszowie do „N. Kurjera Łódzkiego” przyjmuje Olga Hill ulica Tekla Nr. 1.

Opieka nad inwalidami.

Na skutek specjalnego zaproszenia Polskiego Towarzystwa pomocy dla ofiar wojny, w Warszawie, 10 b. m. wygłoszony został przez chorążego, H. Hile'go, — odczyt pod tytułem „Opieka nad inwalidami, ze szczególnym uwzględnieniem ich powrotu do pracy zawodowej”.

W dawniejszych wojnach liczba inwalidów była względnie niewielka to też ich potrzeby zaspokoić można było niewielkimi środkami, za pośrednictwem instytucji dobroczynnych.

Ten sposób wsparć, jako jałmużniezy, wpływał ujemnie i był mało pożyteczny.

Obecna wojna przyniesie tak wielką liczbę ofiar, że sprawa inwalidów stała się bardzo ważnym zagadnieniem społecznym.

Spółczesność wymaga dla siebie użytecznych pracowników; i i pół miliona Polaków służy obecnie w wojsku, więc — jak się da w przybliżeniu obliczyć. — Polska będzie miała po wojnie jakieś 150 tysięcy inwalidów, posiadających częstokroć liczne rodziny pozostające zwykle na ich opiece. Państwa centralne — informował prelegent — gorąco zajęły do serca sprawę inwalidów i poczyniły w tym względzie wszelkie kroki, mogące przynieść ulgę społeczeństwu i okaleczonym; Polska jako niemożna wiele liczyć na pomoc zewnętrzną, musi sama załatwić tę palącą kwestję.

Opiekę nad inwalidami ujęły państwa centralne w głęboko przemyślany system. Renta państwowa dla poszkodowanych jest dzisiaj tylko dodatkiem, wyrównującym nie dobor w zarobkowaniu inwalidy, właściwa pomoc polega na przygotowaniu okaleczonego żołnierza do pracy. A przygotowanie to odbywa się w następujący sposób: Po względem zaleceń odniesionych ran następuje leczenie uzupełniające, podczas którego musi już być ustalone przyszłe źródło zarobkowania inwalidów. Ze względu na duży pożytek społeczny i osobisty, rządy te starają się uzdolnić inwalidów do tej pracy, jaką wykonywali przed wojną. Oczywiście, niezawsze daje się to uskuteczyć; częstokroć trzeba zamienić dawny zawód na inny; ustanowiono tedy w tym względzie komisje doradcze, złożone z lekarzy i specjalistów zawodowych, którzy opiniują do jakiej pracy zdolny jest dany inwalida. Opiniowanie to pociąga za sobą dużą odpowiedzialność społeczną, należy więc opinjować bardzo oględnie, stosując się do stanu indywidualnego danej jednostki.

Jako nieodzowną pomoc, uznano dla okaleczonych na miejsce utraczonych, członki sztuczne, t. z. protery, których produkcja powinna się na własną rękę zająć Polska zawczasu. Istnieją dwa rodzaje proter: robocze

i świąteczne. Pierwsze są skonstruowane tak, że za pomocą pewnych narzędzi uwzględniają wszelkie możliwości pracy, drugie dają złudzenie naturalnych członków, a więc podnoszą przez to psychiczny stan inwalidy, czującego się zwykle upośledzonym w otoczeniu zdrowych ludzi.

Obchodzenia się z proterami uczyć się winno inwalidów już w czasie uzupełniającego leczenia. W tym względzie istnieją dwa różne poglądy. Teoria wiedeńska chce przystosować narzędzia do charakteru okaleczeń inwalidy, a teoria narymberska przeciwnie — uważa, iż należy tak szkolić inwalidów, żeby byli zdolni do operowania zwykłymi narzędziami, gdyż przez to usunięte zostaną pewne niedogodności (np. wskutek zniszczenia się narzędzia), narażające pracę na przerwę.

Szkolenie zawodowe inwalidów — to kwestja wielce poważna, lecz najważniejsza — to dostarczenie pracy i zarobku okaleczonym żołnierzom. Tu trzeba wziąć pod uwagę względy natury ekonomicznej i tak załatwić kwestję, żeby z jednej strony, wobec niedomagań inwalidów, poziom i wynagrodzenie pracy zdrowych ludzi nie był obniżony, z drugiej, żeby nie byli pokrzywdzeni inwalidzi. Dlatego to najbardziej pożądana jest praca inwalidów na akord.

Uzupełniającemu leczeniu, szkoleniu zawodowemu, musi się poddać każdy inwalida, inaczej straci rentę państwową, którą otrzymują już teraz ludzie nie tylko pozbawieni nogi lub ręki, ale podupadli na zdrowiu, a przez to niezdolni do niego niż dawniej zarobkowania.

Sprawa opieki nad inwalidami, już teraz zasługuje na wielką uwagę, to też Polskie tow. pomocy dla ofiar wojny, czy inna specjalna organizacja, zajmą się zapewne tą sprawą i przygotowaniem odpowiednich środków do godnego przyjęcia tych tysięcy inwalidów polskich, ludzi w sile wieku, których energię pozostała, zastosować będzie można do odpowiednich dziedzin pracy i tem samem — nie pogrąży się tysięcy rodzin w zaniedbaniu, w demoralizującym jałmużnictwie.

Po upadku Salandry.

„Berliner Tageblatt” z dnia 13-go b. m., omawiając sytuację we Włoszech, charakteryzuje ją w sposób następujący:

Gabinet Salandry tracił kolejno zaufanie wszystkich czynników, którzy go mogli utrzymać; stracił je zaś tak doszczętnie, iż przy decydującym głosowaniu na 508 deputowanych zaledwie 158 stanęło po stronie rządu. Większość, która obaliła gabinet, byłaby o wiele liczniejsza, gdyby nie wstrzymanie się od głosu przeszło 150 posłów, którzy w tak niesłychanie ważnej sprawie zawahali się położyć głosy swoje na szalę.

Dziennik berliński uważa ten fakt gremialnego wstrzymania się od

głosu za najznamienniejszy dla obnosu, panującego w polityce wewnętrznej Włoch. Gdyby nie obawa następstw, paraliżująca decyzję, zapewne i owe 150 głosów padłyby przeciw rządowi.

Upadek gabinetu Salandry jest nie tylko dziełem socjalistów, którzy od początku byli zdecydowanymi przeciwnikami wojny, lecz i interwencjonistów, t. j. właśnie najfanatyczniejszych jej zwolenników, których oburzyła mowa Salandry, spychająca odpowiedzialność na dowództwo armji. Trzecim czynnikiem była lewica demokratyczna.

Większość tak niejednolita nie może utworzyć gabinetu, któryby był zdolny do władzy.

Może więc tylko zostać powołane ministerium koalicyjne, któreby święty egoizm zastąpiło przez „świętą jedność”. To hasło będzie miało poparcie Rennell Rodd'a i Barrère'a, którym zależy na pozostaniu w gabinecie ich ulubieńca Sonnino lub Tittoniego.

Ale doświadczenia Francji, gdzie ministerjum Briand'a znajduje się znów w przededniu kryzysu, nie usposobią zapewne polityków włoskich przychylnie dla „świętej jedności”.

Wysunięta ostatnio kandydatura Boselliego przedstawia się dosyć niewyraźnie. Jest to — jak pisze „Berliner Tageblatt” — szanowny, starszy pan, o którego wartości, jako męża stanu, najlepsi przyjaciele mają niejasne wyobrażenie.

Dzienniki angielskie powitały kandydaturę p. Boselliego z wielką powściągliwością. Uważają, iż 78-letni starzec nie może posiadać energii, jakiej należy wymagać od kierownika nawy rządowej w tak trudnych chwilach.

Kronika

Wielka Kwesta Ogólnokrajowa „Ratujcie Dzieci.”

Wystawa Kursów Pedagogicznych.

Ceny wejścia na wystawę Kursów Pedagogicznych (Dzielnia 44) zostały ujednostajnione, a mianowicie: do południa 25 kop., po południu 30 kop.

Pomimo tylokrotnych wyjaśnień dowiadujemy się, że zwiedzający nie zdają sobie sprawy z 2 działów wystawy: I drzwi wejściowe nr. 44 z ulicy — pomoce szkolne i prace nauczyciela pozaszkolne, II drzwi wejściowe nr. 44 z ulicy — robotki dziecięce szkół miejskich i średnich.

Odczyt dyr. Szwajcera, który został zawieszony z powodów od nas niezależnych, wobec wielkiego zainteresowania odbędzie się w sobotę o godz. 4 po poł.

Jutro od godz. 5—7 deklamacje p. Orlińskiego i p. Sperlinzanki — śpiew i inne atrakcje.

O godz. 7 wygłosi odczyt prezes Stow. Naucz. Chrześc. prof. Remiszewski „Strona pedagogiczna uchwał Komisji Edukacyjnej”.

Cena wejść zwykła.

W niedzielę przed południem o godz. 11 odbędzie się pogadanka specjalnie dla działwy z przezręczami różnych działów pod kierunkiem znanego popularyzatora i zamłowanego pedagoga prof. Starkiewicza — poczem nastąpią demonstracje przyrządów fizycznych i chemicznych pod kierunkiem uproszonych specjalistów.

Wejście dla działwy wycieczek zbiorowych 5 kop. dla starszych 30 kop.

Ponieważ zainteresowanie wykładowcami i wystawą z dnia na dzień wzrasta niepomiernie i już wiele szkół w zrozumieniu ważności sprawy zamówiło dla siebie bilety zbiorowe — zwracamy uwagę wychowawców i opiekunów szkolnych na konieczność uprzedniego zawiadomienia kierownika Zarządu Sekcji 10 prof. Swidwińskiego dla zarezerwowania odpowiedniej ilości miejsc.

O godz. 12 w południe obok już dawniej zapowiedzianego wykładu dla starszych p. Swidwińskiego „Nasze tradycje wychowawcze” odbęda się popisy chóralskie i muzyczne bez specjalnej dopłaty za bilety wejściowe.

Po południu w niedzielę znów dla dzieci demonstracje i pogadanki za zniżoną opłatą dla wycieczek zbiorowych szkolnych, a wieczorem popisy chóralskie i muzyczne, rozlosowanie programów i sprzedaż, jako fantów, różnych przedmiotów, ofiarowanych łaskawie przez obywateli-wystawców, niektórych nauczycieli, a także księgarni Gebethnera i Wolfa i t. p. na rzecz Kwesty.

Wystawa obejmuje działy:

- podręczniki szkolne, wydawnictwa pedagogiczne, metodyczne i dydaktyczne.
- pomoce szkolne szkół, kursów i t. p.
- robotki dziecięce szkół elementarnych i ochron
- prace pozaszkolne nauczycieli
- robotki młodszych klas żeńskich szkół średnich.

Wystawa otwarta od 10 do 2-jej popoł. i od 4 do 8 wiecz.

Zbieranie ofiar po domach.

Kwestarze z Sekcji II, zbierający ofiary w domach prywatnych, narzekają, niestety, na brak należytego zrozumienia ze strony odwiedzających przez nich obywateli. Wobec tego Komitet Kwesty zwraca się do wszystkich mieszkańców naszego miasta z gorącą prośbą o hojniejsze zasilanie funduszu na biedne dzieci łódzkie. Przy tej okazji Komitet wyjaśnia raz jeszcze, że dochód z Kwesty pozostanie w wyłącznym rozporządzeniu Łódzkiej Miejskowej Rady Opiekuńczej i *zuzyty będzie tylko dla dzieci łódzkich bez różnicy wyznania i narodowości.*

Sprzedaż znaczka zielonego.

Sekcja III, pragnąc powiększyć kadry kwestarzy, uprasza kwestarki i kwestarzy z Sekcji XIII, którzy w przyszłą niedzielę nie są zajęci, o wzięcie udziału w sprzedaży znaczka

zielonego i łaskawe zgłoszenie się po odbiór puszek do centrali przy ul. Piotrkowskiej 104 dziś i jutro w godzinach 4 — 7 po poł.

Wystawa fotografii.

Sekcja X zwraca uwagę, że wejście na interesującą wystawę kosztuje tylko 20 i 10 kop. i że na wystawie niema żadnej karoty.

Koncert w Grand Hotelu.

W sobotę, dnia 17 b. m. odbędzie się w ogrodzie Grand Hotelu koncert ze współudziałem Chóru Kościelnego parafii ewangelickiej. św. Jana i Towarzystwa Muzycznego Hazomir.

Ostatni dzień Wielkiej Kwesty Ogólnokrajowej.

W niedzielę, dn. 18 czerwca odbędzie się uliczna sprzedaż znaczka zielonego, który powinien zdobyć piersi wszystkich bez wyjątku Łódzian i Łódzianek.

W Helenowie odbędą się pokazy gimnastyczne, gry sportowe, wyścigi, Matsch Piłki Nożnej („Sturm“ contra „Reprezentacja Łódzka“) o godz. 4-ej zaś rozpocznie się koncert Orkiestry Symfonicznej, przeplatanej śpiewem chórow: kościelnego par. ewag. Św. Trójcy, Tow. „Lutni“, Tow. Śpiewaczego im. Moniuszki i Tow. Muzycznego „Hazomir“. W parku Staszica o godz. 6-ej po poł. przygrywać będzie orkiestra Tow. Akc. Scheiblera i popisować się będą chóry: drużyny śpiewawczej Stow. Handlowców Polskich oraz chór polski przy kościele św. Krzyża.

Z pobytu Arcybiskupa w Łodzi.

W środę 14 b. m. o godz. 6-ej po poł. arcybiskup warszawski wizytował parafję Przemienienia Pańskiego, gdzie powitany został staropolskim zwyczajem — chlebem i solą przez p. Buchnera, który przy tej sposobności w imieniu parafjan wygłosił krótką a serdeczną przemowę.

Miejscowy proboszcz ks. R. Malinowski po przemówieniu powitalnym zapoznał arcybiskupa z historją powierzonej mu parafji, znajdujące się obecnie w wielkiej nędzy ze względu na ubogą klasę robotniczą, która ją zamieszkuje, oraz zdał relację ze swej działalności gospodarczej i społecznej od chwili objęcia rządów w parafji. Witamy następnie Jego Emin. o ochrony miejscowe, oraz szkoły elementarne. Arcybiskup wzruszony serdecznym przyjęciem dziękował kilkakrotnie i błogosławił zgromadzonych.

Wieczorem i nazajutrz rano ks. arcybiskup Kakowski udzielał sakramentu bierzmowania, do którego przystąpiło w górą 1,500 osób. Po odprawionem nabożeństwie arcybiskup zwiedził ochronę. Przed wieczorem dnia 15 b. m. Jego Emin. ks. Kakowski pożegnał parafję.

Wczoraj o godz. 3 i pół po poł. arcybiskup dokonał poświęcenia nowego lokalu przytułku dla sierot p. n. „Sienkiewiczówka“ w Nowem R. kiciu.

Dziś o godz. 11 rano J. E. ks. Arcybiskup opuścił Łódź, udając się pociągiem kolei kaliskiej do Warszawy.

Zmniejszenie racji cukru.

Od poniedziałku 19 b. m., racja cukru będzie zredukowana do połowy. Zamiast dotychczasowych 20 łutów na osobę, wyznaczono 10—na przeciąg dwóch tygodni. Gotowe już karty na okres od 18 czerwca do 2 lipca, zawierają jeszcze dwa odcinki po 20 łutów, lecz otrzymywać za nie będzie można tylko racje 10-łutowe.

„Książnicy dziecięcej“

Rezultatem odezwy, wystosowanej do młodzieży szkół polskich w Łodzi, było uzyskanie książek w liczbie około tysiąca w ciągu ostatnich paru miesięcy.

Prócz tego firma nakładowa J. Sikorskiej z Warszawy nadesłała 130 egzemplarzy wydawnictw dla młodzieży oraz ludowych; również księgarń M. Arcta ofiarowała 185 tomików.

Na onegdajszym posiedzeniu Komitetu postanowiono wszystkie ofiarowane książki podzielić pomiędzy 3 wypożyczalnie, mianowicie:

- 1) w lokalu „Wiedzy“ (Piotrkowska 103).
- 2) w Widzewie przy ul. Kopernika;

3) na Dąbrówce przy ul. Rzgowskiej 84.

Tę ostatnią wzbogacono ponadto świeżo zakupionymi 250 tomikami.

Z Chrześ. Tow. Dobroczyńności.

Na ostatniemu posiedzeniu zarządu T-wa uchwalono między innymi: na skutek prośby Komitetu I Ochrony o wypłacenie 2000 rb. — wpłynąć na tenże Komitet, by otrzymać sprawozdanie z wydatków za kwartał bież., oraz uskutecznić przełanie całego, złożonego w Banku Kupieckim funduszu do Kasy głównej Chrz. Tow. Dobr. Sprawę tę powierzono pp. Jarzębowskiemu i Szalkemu.

Wybrano komisję, która się zbieże w przytułku w piątek, 16 b. m. o godz. 4 dla ostatecznego przejrzenia i ew. aprobaty polskiego i niemieckiego tekstu instrukcji dla Rady Zarządzającej, Kom. Rewiz. oraz poszczególnych Komitetów.

Uproszono Kom. Rewiz. o przejrzenie sporządzonych przez płatnego buchaltera inwentarza i bilansu Tow. Dobr. za rok 1915 i jeżeli takowe odpowiedzą wymaganiom komisji, wniesie na sesję kwestję zatwierdzenia. Wypowiedziano się na sesji za zniesieniem wszystkich pozycji buchalteryjnych, którym obciążono rozmaite instytucje Tow. Dobroc., t. j. sumami wydatkowanymi na kupno placów, wzniesienie budynków i zakup urządzeń potrzebnych dla tychże instytucji i urządzenia wprowadzić do inwentarza jako własność Łódz. Chrz. Tow. Dobr.

Zaakceptowano wypłatę 500 rb. dla II Ochronki i uchwalono wykonać reparację podłóg w salach szkolnych teje ochronki sposobem gospodarczym.

Uchwalono wypłacić 600 rb. komitetowi Przytułku noclegowego na zakup opału na zimę i przyjęto do wiadomości protokół posiedzenia komitetu Przytułku noclegowego z dnia 24 maja 1916 r.

Postanowiono wypłacić sumę 880 rb. pogorzelncom domu № 6-8 przy ul. Nowaka z specjalnego funduszu, znajdującego się w rozporządzeniu Towarzystwa.

Pozatem postanowiono prosić pp. Hofmana, Szymańskiego i Sliwińskiego o sfinansowanie przypuszczalnych kosztów doprowadzenia spalonego domu p. Rehla do stanu możliwego użytkowania.

Do przytułku przyjęto 7 nowych pensjonarzy oraz z pomiedzy figurujących na liście 70 kandydatów przyznano pierwszeństwo 30-letniemu kalece.

— Śniadania dla dzieci.

Onegdaj u pastora Gundlacha odbyło się posiedzenie członków Komitetu tanich kuchen.

Uchwalono zwrócić się do Zarządów tanich kuchen, czy nie zechciałyby wydawać dzieciom śniadań w cenie 2 kop. (x)

— Obowiązkowe szczepienie ospy

wszystkim tym, którzy nie ulegali takowemu po 5 ym grudniu r. 1914 —rozpocznie się w początkach lipca r. b.

— Biuro informacyjne

przy Cesarsko-Niemiec. Prezydjum Policji (Spacerowa 14, I piętro № 8) udziela informacji osobom chcącym wyjechać do Niemiec. Czynne w godzinach od 11—12 w południe.

— Zakupy i sprzedaż szyb oraz papy do krycia dachów.

Delegacja budowlana magistratu postanowiła zakupić w najbliższym czasie większe ilości szkła szybowego jak również tektury smółcowej, w celu odsprzedaży właścicielom domów, gdyż jak się okazało, nagłe masowe zapotrzebowanie tych artykułów wywołało niesłychaną zwyżkę cen takowych wśród handlarzy w mieście.

— Mięso dla tanich kuchen.

W ciągu dni onegdajszego i wczorajszego, zarząd Tow. Akc. Rzeźni Miejskich znów rozdzielił bezpłatnie 151 funt. mięsa (wołowiny i wieprzowiny) między następującymi 5 kuchniami.

- 1) Iania kuchnia lud. przy chrześci. Tow. Dobr. przy ul. Cmentarnej 10;
- 2) Kuchnia przy przytułku dla dzieci wyzn. prawosławnego, ul. Ogińska № 1;
- 3) Kuchnia w IV ochronie przy parafji św. Józefa, ul. Ogrodowa 22;
- 4) Kuchnia w przytułku przeciwzbrojnym przy ul. Zagajnikowej;
- 5) Kuchnia dla dziatwy szkół elementarnych przy ul. Przejazd 71.

Prócz tego Zarząd rzeźni nadesłał Sekcji kołbię przy Del. N. P. E. — 50 funt. wieprzowiny. (k)

— Nowa taksa na produkty spożywcze.

W dniu wczorajszym Sekcja Zaprowiantowania miasta wydała nową takse na produkty spożywcze dla kooperatyw, Tow. Dobroczyńnych i t. p.

Pud kaszy jęczmiennej 10 mk. 50 f., funt mąki 50 fen., fasola duża 65 fen., groch biały 25 fen., mały 60 fen., pud soli 4 mk., funt ryżu 75 fen., p. cykorji 60 fen., herbaty 1 gatunek 7 mk., 2-gi 6 mark 50 f., 3 — 5 mk. 50 f., i 4-ty — 4 mk. 25 fen. mleka pudełko 1 mk. 75 fen., masła f. 3 mk. funt szmalcu 3 mrk., funt marmelady (brutto) 75 fen. korzec kartofil 10 mk., śledzie holenderskie i norweskie beczka 155 mk., paczka zapalek (10 pojedynczych pudełek) 25 fen., białego mydła f. 2 mrk., f. ryb solonych 70 fen., ser 2 mk.

Na cukier ustanowiono specjalną takse: przy większych ilościach farny — 38 fen., przy mniejszych — 42 fen.; kostka przy większych zakupach — 47 fen., przy mniejszych — 51 fen. za polski funt. (x)

— Z Komitetu zagonków.

Podług danych Komitetu Zagonków, burza gradowa wyrządziła nie znaczne straty. Zawdzięczać to należy względnie późnemu sadzeniu i sianiu, ponieważ młode roślinki, choć będą chorować, lecz jeszcze wydadzą plon. Na polesiu konstantynowskim grad prawie wcale nie pozostawił po sobie śladów, tak samo na placach miejskich.

Większe szkody wyrządził grad na Widzewie, a zwłaszcza na Moskulach, gdzie zniszczył bób i tartarkę. (k)

— (k) Konfiskaty mięsa.

Policja skonfiskowała w kawiarni „Wenecja“, u Ferdynanda M. (Przejazd № 2) 117 funtów świeżej wieprzowiny, jako nieostępowanej przez rzeźnię.

Następnie handlarzowi Adamowi Tycenowi (ul. Dębowa № 9) skonfiskowano wieprza, zabitego poza obrębem rzeźni.

— (k) Ogrody miejskie

znacznie ucierpiały z powodu sobotniej burzy. W parku Staszica zniszczył grad prawie wszystkie sadyby. Również w ogrodzie Mikolajewskim, kwiaty uległy zagładzie. Mniej, stosunkowo, uszkodzony został park ks. Poniatowskiego, gdzie grad zabił kilka zajęcy i kuropatw.

— (k) Skutki burzy.

W zakładzie ogrodniczym Gundelacha burza sobotnia w rozbitych przez grad oknach oraz w zniszczonych roślinach oranżeryjnych wyrządziła szkód na sumę 20—30 tysięcy rubli.

— (k) Naprawa dachów.

Wielu właścicieli domów w naszym mieście przystąpiło już do naprawiania szkód, wyrządzonych przez grad. Zaznaczyć należy, że ceny materiałów do pokrywania dachów: papy smółcowej, smoły i t. p. nagle podskoczyły: za wiadro tej ostatniej, żądają do 10 rubli.

— (x) Zarząd centralny kuchen ludowych i dziecięcych (zyd.)

Jak się dowiadujemy, projektuje się w celu regulowania działalności kuchen żydowskich ludowych i dziecięcych, utworzyć Zarząd centralny. W tych dniach ma się odbyć w tej sprawie pierwsza narada.

— (k) Fałszowana pasta do obuwia.

W mniejszych sklepach tutejszych ukazały się znów w ostatnich czasach i to w większej ilości bezwartościowe, a szkodliwe dla skóry fałszyfikaty pasty do obuwia.

— (x) Świece staniały.

Z powodu nadesłania większych transportów, ceny na świece uległy niższe.

— Kursa dla agronomów.

Do nowo otwartej szkoły dla agronomów żydów przy Stow. „Hachulie“ uczęszcza 14 uczniów.

Zarząd obecnie wprowadza cykl nauk wyższych. (x)

Wypadki i kradzieże:

— Zaginął umysłowo-chory włocjanin ze wsi Małe Lagiewniki, 37 letni Teofil Piasecki; wyszedł z domu przed dwoma tygodniami i dotąd nie powrócił. Rodzina prosi o jakiegokolwiek informację o zaginionym.

— Przyjacielska usługa.

Zamieszkały przy ul. Benedykta 27 niejaki Fajlowicz wręczył swemu przyjacielowi Sz. kwit lombardowy dla wykupienia kosztownego fantu.

Sz. wraz z kwitem ułotnił się. O powyższem poszkodowany zawiadomil policje. (x)

— Z Pabjanic.

Podpisy na pożyczkę miejską na sumę 150,000 rb. zostały zebrane.

Magistrat ofworzył 25 sklepów detalicznej sprzedaży mąki i cukru. Dzięki energii miejscowych władz sanitarnych choroby zakaźne znacząco zmniejszyły.

Z powodu sobotniej burzy wielka ilość drzew, parkanów, inspektów, wszelkiej ogrodowizny, zostało zniszczonych. Straty oceniają na kilkanaście tysięcy rubli.

Z powodu przymusowego i bezpłatnego szczepienia ospy napływ w ostatnich dniach matek był dość liczny i obecnie szczepienie ma się ku końcowi.

Szczepienie ospy odbywało się w domu ludowym przy ul. Długiej oraz w Towarzystwie Gimnastycznym przy ul. Długiej.

— Zjednoczenia kooperatyw.

Z powodu choroby p. Jakubowskiego z Pabjanic zebranie w sprawie kooperatyw i hurtowni zostało odłożone do soboty na g. 5 pp. na które ma przybyć Delegat Warszawskiego Związku Stowarzyszeń p. Milczarski ażeby udzielić rad i dyrektyw w sprawie powyższej placówki w Łodzi. (k)

Ze związków i stowarzyszeń.

× Ze Stow. Nauczycieli Chrześcijan w Łodzi.

Dziś (16 b. m.) o godz. 5 po poł. odbędzie się w Pabjanicach organizacyjne zebranie Oddziału Stow. Naucz. Chrz. w Łodzi, na które, jako przedstawiciele Zarządu, delegowani zostali pp. J. Radwański i T. Kilański.

× Ze Stow. majstrów krawieckich.

Onegdaj w lokalu własnym przy ul. Długiej № 24, odbył się dalszy ciąg zebrania członków Stowarzyszenia majstrów krawieckich pod przewodnictwem p. Ewigkeita.

Na zebranie przybyli delegaci z sekcji majstrów krawieckich przy Klubie rzemieślniczym, którzy noszą się z zamiarem przyłączenia się do Stow. Po przyjęciu do wiadomości tego wniosku zawiadomiono obecnych na zebraniu, iż członkowie którzy w swoim czasie wyłączyli się ze Stow. zapisali się powtórnie do Stow. i wnoszą sumę rb. 200. (x)

× Ze Stow. pracowników malarzskich.

Zarząd Stow. zaw. prac. mal. (Piotrkowska 20) projektuje utworzenie grupy fachowej dla malarzy pokojowych (pracowników), skąd mają otrzymywać pracę bezrobotni. (x)

× Z Komisji szewockiej.

Przy zorganizowanej Komisji szewockiej przy Stow. prac. branży skórzanej utworzono sąd polubowny dla załatwiania sporów między pracodawcami, a pracownikami na drodze pokojowej. (x)

— (x) Z Rady Związków i Stow. Rob.

Onegdaj odbyło się posiedzenie Rady Związków i Stow. Rob. pod przewodnictwem p. Z. Furmana. Rozważano wniosek utworzenia kasy chorych dla pracowników stowarzyszeń, istniejących przy Radzie.

Uchwalono, aby zarządy poszczególnych stowarzyszeń pojeźdźczo rozwały tę sprawę i o swem zdaniu w tej kwestji doniosły na następne zebranie Rady.

Z Warszawy.

:: Zebranie robotnicze w sprawie wyborów do Rady Miejskiej.

Przy ul. Wolskiej nr. 8 odbyło się zebranie robotnicze, zwołane przez Związek zawodowy Robotników Przemysłu Metalowego.

Wobec przepełnionej sali (było około 500 osób), p. W. Sikorski wygłosił dłuższy referat o zadaniach samorządu miejskiego wogóle, a potrzebach Warszawy w dniu dzisiejszym — w szczególności. W dyskusji, p. T. Arciszewski, prezes Związku, wskazywał, że w Radzie Miejskiej klasa pracująca musi liczyć głównie na swych przedstawicieli, winna zatem wybrać ludzi, którzy z całą energią bronić będą spraw robotniczych.

Koniecznym zatem jest zapisywanie się masowo na listy wyborców, oraz solidarne głosowanie. Pp. Rotstadt i Kronberg nawoływali do popierania Socjaldemokracji; pp. Kłysz Kozak do solidarności robotniczej przy wyborach, gdyż w przeciwnym razie żadnego kandydata robotnicy polscy nie przeprowadzą. W dyskusji zaznaczono jeszcze, że Rada Miejska, jako jedyne ciało reprezentacyjne, powstałe z wyboru, będzie mogła zabierać głos i w ogólnych sprawach polskich; przedstawiciele proletariatu winni tedy jasno wypowiedzieć dążenia nasze do niepodległego, państwowego bytu.

W końcu przyjęto jednogłośnie rezolucję, popierającą Robotniczy Komitet Wyborczy Polskich Socjalistów.

:: Wystawa w uniwersytecie.

Onegdaj przed południem nastąpiło w auli wszechniczy otwarcie wystawy druków b. uniwersytetu Królewskiego, Szkoły Głównej i uniwersytetu współczesnego oraz adresów, nadesłanych na otwarcie uniwersytetu w dniu 15-go listopada r. ub. Pozaatem na wystawie można oglądać bardzo ciekawe i rzadkie druki z b. archiwum warszawskiego okręgu naukowego.

Dnia 11-go czerwca r. b. zmarł członek rzeczywisty Stowarzyszenia

b. p. Maurycy Wilner,

przeżywszy lat 33, o czym z żalem zawiadamia p. p. Członków Zarząd Stow. Wzajem. Pom. Prac. Handlowych m. Łodzi.

Wobec dużego zainteresowania, jakie budzi Wystawa, termin trwania jej przedłuża się do piątku, dnia 16 b. m. włącznie.

W Zniesienie przepustek na kolejach podjazdowych dla pasażerów, posiadających paszporty niemieckie, nastąpiło — w myśl wyjaśnienia, jakie otrzymały zarządy tych kolei. — już w dniu 2 b. m.

Na stacjach kolei podjazdowych odbywa się jeszcze sprzedaż przepustek, ale tylko dla osób, które nie posiadają paszportów niemieckich.

Z bliska i z daleka.

§§ Z Wilna. donoszą do „Hajnta“. Na zasadzie rozporządzenia władz okupacyjnych udzielaniem lekcji prywatnych na terenie Litwy i Kurlandji zajmować się mogą tylko te osoby, które otrzymały od władz specjalne pozwolenie. Za udzielanie lekcji prywatnych bez tego zezwolenia grozi kara do 1,500 marek grzywny lub 6 miesięcy więzienia.

(Gazeta Poranna)

Teatr i Sztuka.

Ł. O. S. w Helenowie.

Dziś: Wieczór Wagnerowski. Dyrekcja: Aleks. Turner.

Jutro: Koncert popularny. Dyrekcja: Tad. Mazurkiewicz i Aleks. Turner.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielką Kwatera Główna, 15 czerwca
Wschodnia widownia wojny.

Armja generała hrabiego Bothmeza odparła gładko liczne w gestych szeregach postępujące ataki rosyjskie pod i na północy od Przewłoki.

Zachodnia widownia wojny.

Oprócz walk artylerji, oraz przedsięwzięć patroli nie zaszły żadne wydarzenia.

Bałkańska widownia wojny.

Wśród wojsk niemieckich zmiany nie zaszły.

Naczelne dowództwo wojskowe.

Komunikat austriacki.

WIEDEN, (Urzędowo) 15 czerwca.

Rosyjska widownia wojny.

Na południu od Bojanu i na północy od Czerniowiec wojska nasze odparły ataki rosyjskie.

Powyżej Czerniowiec ogień dział naszych udaremnił usiłowania przeciwnika przeprowadzenia się przez Prut.

Pomiędzy Dniestrem a Prutem nie zaszły żadne ważniejsze wydarzenia. Linję Horodenka — Sniatyn nieprzyjaciel przekroczył tylko nieznacznie w kierunku zachodnim.

Pod Wiśniowczykiem walczone i niesłychaną zaciętością. Tutaj, oraz na północnym-zachodzie od Rydomla i na północnym-zachodzie od Krzemieńca odparte zostały wszystkie ataki rosyjskie.

W okręgu na południu i na zachodzie od Łucka sytuacja jest niezmieniona.

Pod Sokaczami wystąpiła z obydwóch stron do walki snieszona konnica.

Pomiędzy drogą żelazną Równo — Kowel a Kołkami trudził się nieprzyjaciel daremnie przy pomocy świeżo sprowadzonych dywizji osiągnąć przejście przez odcinek Stochod Styr.

Został on wszędzie odparty i ponosił ciężkie straty.

Włoska widownia wojny.

Wczoraj wieczorem rozpoczęli Włosi ogień artylerji i przyrządów do rzucania min na płaskowzgórze Doberdo i na osznucowania mostowe Gorycji.

W nocy, na południowej części płaskowzgórza nastąpiły ataki piechoty nieprzyjacielskiej, które po większej części zostały odparte. Na poszczególnych punktach walka nie została jeszcze zakończoną.

Na froncie tyrolskim skierował nieprzyjaciel swe usiłowania daremne na stanowiska na przestrzeni Peutelsstein — Schluderbach.

Lotniey nasi obrzucili bombami dworce kolejowe w Veronie i Padwie.

Południowo-wschodnia widownia wojny.

Nad Vojsą ogień nasz zniszczył włoskie prace fortyfikacyjne.

Zastępca szefa sztabu generalnego
Hoefler,
marszałek polny porucznik.

Komunikat rosyjski.

PIOTROGROD, 14 czerwca.

Sprawozdanie sztabu generalnego z dn. 13-go czerwca:

Front zachodni: Na północnym zachodzie od Rożyszcz wojska nasze odrzuciły Niemców i posunęły się bliżej ku rzecze Stochód.

Na zachodzie od Łucka wojska nasze obsadziły Torczyn (24 klm.) i odrzuciły nieprzyjaciela dalej wstecz.

Na froncie Strypy, na północy od Bobulnic, w dalszym ciągu toczy się gwałtowna walka. Wieś Zarwanica (6,5 klm. na północy od Bobulnic), pomimo zaciętej obrony, została przez nas wzięta. Na wielu sekcjach zastaliśmy urządzenia, które nieprzyjaciel rozrzucił w pośpiechu, w celu rozbudowania przygotowanych stanowisk.

W odcinku Dniestru i dalej na południe, wojska nasze po przekroczeniu rzeki zajęły miasteczko Zaleszczyki. Pochód kontynuujemy dalej. Wieś Horodenka na północnym zachodzie od Zaleszczyk, znajduje się w naszych rękach.

W odcinku Prutu wojska nasze zbliżają się pomiędzy Bojanem (14 klm. na wschodzie od Czerniowiec), a Nepochokowcami (10 klm. na południowym-wschodzie od Sniatynia) do lewego brzegu rzeki. O oszańcowaniu mostowe Czerniowiec toczy się gwałtowna walka.

Front północno-zachodni: Na froncie Dżwiny i na południu od Dyneburga ostrzeliwali Niemcy liczne punkty stanowisk naszych.

Front kaukaski: Wojska nasze zbliżyły się nieopóźnieniu do stanowisk tureckich na drodze Diabek, zaatakowały wypoczywającego nieprzyjaciela i zdobyły jego obóz. Nieprzyjaciel cofnął się pośpiesznie wśród ciężkich strat. W okolicy Rewandaz odparty został atak turecki.

Powszechna demobilizacja w Grecji.

PARYŻ. — Z Aten donoszą do „Petit Journala“ pod datą 13 b. m.

Rada ministrów, pod przewodnictwem króla, postanowiła ostatecznie nakazać demobilizację powszechną armji greckiej.

Demobilizacja floty greckiej.

GENEWA, 15.6. Pisma szwajcarskie donoszą z Aten, że król podpisał rozkaz zarządzający powszechną demobilizację floty greckiej.

Nowy gabinet włoski.

RZYM, 15.6. Prezes ministrów Bossetti uformował już nowy gabinet włoski. W gabinecie tym Sonnino pozostaje na stanowisku ministra spraw zagranicznych, Bissolati obejmie tę funkcję ministra skarbu.

Przemarsz rosyjan przez Rumunję?

AMSTERDAM, 15.6. W Londynie

nie opinia liczy się poważnie z możliwością faktu, aby rośnięcie przez Besarabję, przeszli przez Rumunję na drugi brzeg Dunaju i w ten sposób odcięli połączenie z Turcją.

Ostrzeliwanie wybrzeża bułgarskiego.

ATENY, 15.6. Z Salonik otrzymano depeszę, według której, flota francusko-angielska w dalszym ciągu ostrzeliwuje wybrzeże bułgarskie na morzu Egejskim, na przestrzeni od Porto Lagos do Dedeagaczu. Ludność cofnęła się do wnętrza kraju.

Atak lotniczy na Dunkierkę.

CHRYSTJANJA, 15. VI. Według sprawozdania przybyłego tutaj kapitana duńskiego, 19, 20 i 21 maja Niemcy wykonali szereg ataków lotniczych na Dunkierkę. Podczas bombardowania zginęło przeszło czterdziestu ludzi. Od 11 maja Dunkierka wyludniła się niemal zupełnie. Straty materialne są olbrzymie, niema prawie ani jednej dzielnicy, któraby wyszła cało. Wszędzie widać ślady straszniego zniszczenia. Od 21 maja Dunkierka przestała być miejscowością zamieszkałą przez ludność cywilną.

Zaburzenia w Holandji.

HAGA, 15.6. Dzisiaj kilkaset kobiet zwróciło się do ministra spraw wewnętrznych i do burmistrza haskiego, ażeby wręczyć im adresy w sprawie olbrzymiego podrożenia artykułów spożywczych. Minister oznajmił, że rząd poczynił kroki, by dostarczyć ludności tanich środków żywnościowych.

HAGA, 15.6. Gazeta „Tyd“ donosi z Rotterdamu: Przedwczoraj wieczorem urządzono tu wielkie mityngi ludowe. Tłum zaatakował sklepy i rozbił szyby wystawowe.

W Amsterdamie deputacja demonstrujących kobiet, które wczoraj udały się do burmistrza, zajęła względem niego bardzo groźną postawę. Wobec pogroźek kobiet, zapowiadających rozruchy, burmistrz był zmuszony nadmienić, że ma pod ręką policję, a w razie potrzeby znajdzie i żołnierzy. Zwrócił też im uwagę, że kobiety nie powinny ponawiać demonstracji ulicznych.

ROTTERDAM, 15.6. Wczoraj wieczorem powtórzyły się demonstracje z powodu podrożenia artykułów spożywczych. I tym razem powybijano szyby wystawowe w wielu wielkich magazynach. znowu musiano wzywać interwencji policji pieszej i konnej.

Konferencja gospodarcza państw koalicyjnych.

GENEWA, 14. VI. Paryska konferencja gospodarcza będzie obradowała w sposób tajny. Posiedzenia będą miały miejsce w ministerjum spraw zewnętrznych, gdzie również odbyła się ostatnia wielka konferencja militarna. Pierwsze posiedzenie odbędzie się pod przewodnictwem Briand'a pozostałe pod przewodnictwem ministra handlu Clemente'a.

Wczoraj odbyła się konferencja przygotowawcza francuskich przedstawicieli w której uczestniczyła większość ministrów francuskich, oraz wyższych urzędników ministerjalnych.

„Journal de Geneve“ wskazuje na fakt, jak ważne znaczenie posiada paryska konferencja dla państw neutralnych. Należy się obawiać rozbudzonego nacjonalizmu angielskiego, który może zaszkodzić prawom państw neutralnych.

Konferencja burmistrzów.

PARYŻ, 15.6. We wtorek pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych, Malvy odbyła się konferencja burmistrzów 14 największych miast francuskich oraz prefektów departamentów; rozważano sprawę scentralizowania zaprowiantowania. Następnie odbyła się podobna kon-

ferencja burmistrzów miast, leżących w strefie działań wojennych.

Sazonow o autonomji Polski.

AMSTERDAM, 15.6. WAT. Z Londynu donoszą, że rosyjski minister spraw zagranicznych, Sazonow, w wywiadzie z przedstawicielem redakcji „Timesa“ powiedział między innymi, co następuje:

„Polacy nie mogą oczekiwać, ażebyśmy mogli w momencie tej strasznej walki już nie na życie, lecz na śmierć, nakreślić im szczegółowy program przyszłości Polski, wiedzą oni jednak już teraz, że otrzymają autonomję, odpowiadającą zadaniom ich przyszłego życia narodowego i dobrobytu ekonomicznego. Decyzja ta jest nieodwołalna.“

Sprawa irlandzka.

NOWY JORK, 15.6. Do biura Wolfia donoszą telegrafem iskrowym: W ubiegłą sobotę w rozmaitych stacjach urządzono ogółem przeszło 800 zebrań ludowych, zwołanych dla uczczenia pamięci „męczenników irlandzkich“. Na jednym z takich zebrań w Nowym Jorku atakowano rząd angielski najostrzejszymi wyrażeniami i wyroki śmierci wydane na powstańców irlandzkich, napiętnowano jako czyn barbarzyński.

Agitacja anti-niemiecka w Anglii.

LONDYN, 15.6. W Londyńskim Hyde-Parku odbyła się wczoraj wielka demonstracja na rzecz internowania wszystkich znajdujących się w Anglii Niemców, nawet i naturalizowanych.

Tego samego żądał ksiądz w Midlands po nabożeństwie żałobnym za duszę lorda Kitchenera. Kwestja ta zostanie przedstawiona parlamntowi zaraz po jego zebraniu się.

Nastroj w Londynie.

LONDYN, 14.6. Pomimo doniesień rosyjskich o zwycięstwach, panuje tu nastroj pesymistyczny. Ani jeden z krytyków angielskich nie wierzy w to, aby rośnięcie posunęło się poza zdobyty dotychczas teren. Nawet optymista, pułkownik Repington, twierdzi, iż przełamanie linii obronnych, oraz posunięcie się o 25 klm. w ciągu pięciu dni weźmie inny obrót z chwila, gdy wojska niemieckie pospieszą z pomocą. Repington przygotowuje nawet angielską opinię publiczną na możliwość odwrotu rosyjan.

Piwo państwowe.

LONDYN. „Daily Chronicle“ donosi, że rząd postanowił skupić wszystkie browary i szynki w mieście Carlisle, w liczbie 800. Po skupieniu zakłady te zostaną zastąpione kilkoma przykładowymi zakładami w których będzie można otrzymać ochładzające napoje. Pozostałe szynki i browary pozostaną pod nadzorem państwowym. Z tego powodu zajdzie w handlu przewrót, gdyż państwo będzie nie tylko wyłącznym sprzedawcą, ale i wyłącznym producentem. „Piwo państwowe“ będzie sprzedawane w ograniczonej liczbie w państwowych szynkach.

Zwycięstwo Hughesa.

ROTTERDAM, 15. VI. „Nieuwe Rotterdamse Courant“ donosi z Londynu: Według informacji, otrzymanych przez angielskie pisma z Ameryki, nowojorski „World“ pisze: Zwycięstwo Hughesa w całym świecie przyjęte będzie niewątpliwie jako wyraz największego zwycięstwa Niemiec w Stanach Zjednoczonych.

Koniec bezrobocia powszechnego w Norwegji.

BERLIN. Z Chrystjanji donoszą do „Berliner Abendpost“ pod datą 14-go b. m.: Na mocy powziętej właśnie uchwały zjazdu przedstawicieli związków zawodowych, dziś, o godz.

Historycznej wartości artystyczne wydanie ilustrowane 32 zdjęciami, Marjana Fuksa.

Album i pocztówki z obchodu 3 maja w Warszawie

są do nabycia w kantorze „N. Kurjera Łódzkiego“. Zachodnia № 37. Ceny: za album Mk. 4, za komplet 20 pocztówek Mk. 3,50. Oprawa zdobna w pieczęć st. m. Warszawy z roku 1791.

o) wlecz, nastąpi ustanie bezrobocia powszechnego w Norwegji.

Nowy prezydent Argentyny.

BUENOS AIRES. (Doniesienie Agencji Havasa). Hipolit Irigoyen oraz Pelagio Luna zostali wybrani na prezydenta i wice-prezydenta rzeczypolitej argentyńskiej.

Rasputin i Heliodor.

CHRYSTJANJA, 14 6. Donoszą tutaj, że Rasputin popadł w niełaskę u cesarza, co ma być dziełem prezesa ministrów, Stürmera. Rasputin zamierza wkrótce wyemigrować do Ameryki. 12 czerwca na parowcu „Borgensfjord“ wyjechał do Nowego Jorku mnich rosyjski, Heliodor, który od stycznia jako zbieg przebywał w Chrystjanji.

Stany Zjednoczone a Meksyk.

WASZYNGTON. Minister wojny donosi, że przesłano jeszcze tysiąc ludzi z artylerją nadbrzeżną oraz pułk saperów dla ochrony granicy meksykańskiej. Środki te zostały zastosowane wobec nadeszłych wiadomości o napadach na konsulaty amerykańskie w Stanie Nowy-Meksyk.

OBWIESZCZENIE

dotyczące zaskewstrowania wyrobów tkackich, wiazanych i półoczoszniczych.

Znosząc wszelkie dotąd wydane rozporządzenia, dotyczące gotowych wyrobów włóknistych z wełny, bawełny i lnu, postanawiam:

A. Zaskewstrowanie. Niżej oznaczonych towarów nie wolno ani sprzedawać, ani fabrykować, ani z dotychczasowego miejsca przechowania na inne przenosić.

1. Surowe półwykończone i gotowe tkaniny, zrebione z wełny, sztucznej wełny, bawełny, lnu, lub jakiegokolwiek mieszaniny tych materiałów albo wszelkiego rodzaju innych materij takowe zastępujących, które nadają się dla wierzchniej lub spodniej odzieży dla mężczyzn, jako i dla kobiet, albo na podszewki, bez względu na wagę, szerokość i kolor.

2. Koldry i materje na koldry wszelkiego rodzaju, wielkości, koloru i szerokości.

3. Surowe bielone i kolorowe, (także wzorzyste) materje na pościel, jak naprz materje na sienniki, dreluchy na pościel lub materace, materje na przescieradła, ręczniki, bez względu na skład materiału, wagę lub szerokość.

4. Materje na brezenty i opony, płótno żaglowe bez względu na wagę, szerokość i kolor.

5. Materje na worki do piasku i wszelkie tkaniny, które nie podpadają pod cyfry 1 do 4.

6. Koszule, kalesony, pończochy, skarpetki, trykotaż, kamizelki z rękawami i kaftaniki, kolano-grzejki, przepaski brzuszne, ochraniacze głowy (tylko w formie węzy) rękawiczki (tylko robione na maszynie lub ręcznie), chustki na szyję (szale), ogrzewacze pulsu, wszelkie iak dla mężczyzn tak i dla kobiet.

7. Gotowe ręczniki, obrusy, chusteczki do nosa, pokrycia namiotowe, odmierzone brezenty wożowe, odmierzone przescieradła i powłoczki, worki do piasku, torby plecne.

B. Wyjątki.

1. Tkaniny wymienione pod literą A, o ile w chwili obwieszczenia niniejszego rozporządze-

nia znajdują się już w procesie uszlaczenia (apreturze) lub w prześbce, mogą być wykończone.

2. Sprzedaż i wyrób wszystkich zaskewstrowanych towarów w sklepach detalicznych i użytkowanie w pojedynczych miarach długości przy gotowych przedmiotach w sztukach lub parach i nadal jest dozwolony.

(cont. nast.)

C. Zameldowanie.

Rozporządzenie to tyczy się:

a) Producentów zaskewstrowanych przedmiotów i takich osób, które utrzymują składy fabryczne, w których zaskewstrowane przedmioty się przechowują;

b) wszystkich osób, firm, towarzystw, które zajmują się handlem hurtowym zaskewstrowanych towarów

c) sklepów, lombardów, ekspozytorów i składników, którzy zaskewstrowane towary w swoim handlu lub dla przechowania mają.

Wymienione pod a—c osoby niniejszem się wzywa zameldować wzory swoich towarów do Łódzkiej filji miejsca surowców wojennych w Warszawie, Cegielniana 20, róg Zachodniej, z podaniem ilości swoich zapasów.

Dostawa wzorów może być uskuteczniiana codziennie od godziny 3 do 6 po południu.

Pojedyncze wzory winny być zaopatrzone w karteczki, na których w języku niemieckim dokładnie musi być podany gatunek, ilość, wielkość i szerokość (w metrach i centymetrach). Nazwisko meldującego winno być podane po niemiecku i po polsku.

D. Zwolnienie.

Zwolnienia następują tylko w miejscach, gdzie wzory będą podane, przez uprawnione osoby Łódzkiej filji miejsca surowców wojennych w Warszawie.

Pismienne wnioski o zwolnienie przyjmowane nie będą.

E. Określenie kar.

Kto powyżej wydane przepisy przekroczy lub do przekroczenia takowych wezwie albo pobudzi, kto zameldowania w swoim czasie zaniedba i nie zupełnie poda, będzie karany więzieniem do pięciu lat, lub grzywną do 10,000 marek osobno lub w połączeniu jedno z drugim. Oprócz tego towary będą mu bez wszelkiego wynagrodzenia skonfiskowane.

F. Przeciąg sekwestru.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i pozostaje w mocy aż do zniesienia przez oddzielne rozporządzenie.

Warszawa, 5 maja 1916 r.

General-gubernator.

podp **von Beseler.**

Powyzsze obwieszczenie niniejszem podaje się do publicznej wiadomości dla Łódzkiego obwodzie administracyjnego.

Łódź, dnia 17 maja 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji

v. Oppen.

Rozporządzenie policyjne.

Na zasadzie § 1 rozporządzenia pana naczelnego wodza na wschodzie z dnia 22 marca 1915 r. w połączeniu z § 1 rozporządzenia pana General-Gubernatora z dnia 8 września 1915 r. (Dziennik rozp. № 1 stronica 1) wydają dla miasta Łodzi i dla powiatów Łódzkiego i brzezińskiego, jak również dla będącej pod niemieckim zarządkiem części powiatu łaskiego w porozumieniu z panem

gubernatorem wojennym następujące rozporządzenie policyjne:

§ 1.

Służące dla celów budowlanych szkło okienne jest zaskewstrowane i musi być w przeciągu trzech dni w miejscach oznaczonych w § 2 zameldowane. Zameldowanie musi zawierać:

1) dobrot szkła, rozróżnianą na białe, półbiałe lub zielone szkło, przeciętną grubość w milimetrach i rozmiary tafli (długość i szerokość w centymetrach).

Pozatem zostaje zaskewstrowana papa smółcowa, używana do pokrycia dachów. Istniejące zapasy winny być również podług dobroci, długości i szerokości w metrach zameldowane.

§ 2.

Zameldowania istniejących zapasów winny być uczynione w obwodzie miasta Łodzi w oddziale VIII Prezydium Policji, hotel Viktoria, Piotrkowska 67, w miastach Zgierzu, Pabjanicach i Tomaszowie u burmistrzów, w pozostałych miejscowościach okręgu w urzędach powiatowych w Pabjanicach i Brzezinach.

Zwolnienia następują zaraz po zameldowaniu.

§ 3.

Każdy posiadacz lub składnik szkła i papy smółcowej do zameldowania jest obowiązany.

§ 4.

Dla sprzedaży są ustanowione następujące ceny maksymalne:

I. białe (czeskie) szkło taflowe.

4/4 (około 2 m.m. grubości):

- do 25 cali polskich dodanych — M. 1,81 za 1000 kw. cali polskich;
- od 25 i pół do 37 i pół cali polskich dodanych — M. 1,97 za 1000 kw. cali polskich;
- od 38 do 50 cali polskich dodanych — M. 2,18 za 1000 kw. cali polskich;
- od 50 i pół do 62 cali polskich dodanych — M. 2,50 za 1000 kw. cali polskich;
- od 62 i pół do 75 cali polskich dodanych — M. 2,65 za 1000 kw. cali polskich;
- od 75 i pół do 83 cali polskich dodanych — M. 3,10 za 1000 kw. cali polskich;
- od 83 i pół do 90 cali polskich dodanych — M. 3,25 za 1000 kw. cali polskich;
- od 90 i pół do 91 cali polskich dodanych — M. 3,65 za 1000 kw. cali polskich;
- od 91 i pół do 100 cali polskich dodanych — M. 3,95 za 1000 kw. cali polskich;

6/4 (około 3 m. m. grubości):

- od 100 i pół do 104 cali polskich dodanych — M. 6,55 za 1000 cali kw. polskich;
- od 104 i pół do 108 cali polskich dodanych — M. 7,30 za 1000 cali polskich;
- od 103 i pół do 112 cali polskich dodanych — M. 8,25 za 1000 cali polskich;
- od 112 i pół do 116 cali polskich dodanych — M. 9,50 za 1000 cali polskich;
- od 116 i pół do 120 cali polskich dodanych — M. 9,90 za 1000 cali polskich;
- od 120 i pół do 125 cali polskich dodanych — M. 11,20 za 1000 cali polskich;
- od 125 i pół do 129 cali polskich dodanych — M. 11,85 za tysiąc cali polskich;
- od 129 i pół do 133 cali polskich dodanych — M. 13,90 za tysiąc cali polskich;

Pod cali dodanych rozumieć trzeba sumę pojedynczej długości i szerokości.

Za szkło przykrojone cena podwyższa się o 12 proc.

II. Papa smółcowa.

marka	0	cena M.	5,50
	00		6,40
	00		7,30

za pół zwitka 7 m. długości i m. szerokości.

§ 5.

Niezameldowanie, ofiarowanie, sprzedawanie i kupowanie oznaczonych w § 4 towarów po ce-

nach przewyższających ceny maksymalne jest wzbronione. Kto wyższych cen żąda, lub sobie płacić każe albo sam płaci, będzie karany grzywną do 5000rubli lub więzieniem albo aresztem do 6 miesięcy.

Wbrew zakazowi sprzedawane towary będą ściągnięte bez odszkodowania. Również może być zarządzone zamknięcie miejsca sprzedaży.

§ 6.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Łódź, dnia 13 czerwca 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji

w zast.

von Bernwitz.

Obwieszczenie.

W porozumieniu z panem Gubernatorem Wojskowym wydaje się następujące rozporządzenie:

§ 1.

Z rewiru Łódzkiego Prezydium Policyjnego, który obejmuje miasto Łódź, powiaty Łódzki i brzeziński oraz część powiatu łaskiego, znajdująca się pod Zarządkiem niemieckim, można tylko te konie wywozić i przeprowadzać przez rewir, które zakupione zostały przez Wojskową komisję dla zakupu koni Warszawskiego General-Gubernatorstwa, lub też tych handlarzy, którzy są w posiadaniu wydanego przez komisję I dla zakupu koni (Pułkownik Versen) — pozwoleństwa i takowe okazać mogą.

§ 2.

Wszelki wywóz nie objęty § 1 jest wzbroniony; i podlega karze pieniężnej do 5000 rubli lub odpowiednim pozbawieniem wolności.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie natychmiast. Ogłoszenie z dnia 3 maja 1916 roku odwołuje się.

Łódź, dn. 14 czerwca 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji

w zast.

von Zitzewitz.

Obwieszczenie.

Na zasadzie § 2 rozporządzenia dotyczącego handlu pogranicznego towarami z dnia 13 listopada 1915 r. (Dziennik rozporządzeń № 9) postanawiam co następuje:

Od 1 czerwca 1916 r. wywóz wszelkiego rodzaju drobiu z obszarów General-Gubernatorstwa Warszawskiego do Niemiec aż do dalszego zarządzenia wzbroniony.

Wyjątek stanowi drobiu, który do własnego gospodarstwa domowego mieszkańców, do pruskich pogranicznych obwodów wywieziony zostanie, jeżeli liczba wywiezionego drobiu mniej jak 100 sztuk wynosi. Jako obwód pograniczny w myśl powyższego ustępu liczą się bezpośrednio do granicy General-Gubernatorstwa dotykające powiaty pruskie. Regulowanie wywozu gęsi do Niemiec z powiatów Lipno, Rypin, Włocławek, Nieszawa, Konin-Stupcy, Koło, Kalisz-Turek, Sikradz, Wieluń, pozostaje do zastrzeżenia dalszych postanowień.

Warszawa, 17 maja, 1916 r.

Naczelnik Zarządu

przy General-Gubernatorstwie w Warszawie

w zast.

podp. **von Born-Fallois.**

Powyzsze obwieszczenie pana naczelnika Zarządu przy General-Gubernatorstwie podaje niniejszem do publicznej wiadomości.

Łódź, dnia 7 czerwca 1916 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji

W z.

v. Zitzewitz.

Całkowity dochód na Oświatę!

JUBILEUSZOWY NUMER „BLUSZCZU”

wydany w pięćdziesięcioletnią rocznicę założenia tego poczytnego pisma, zawierający utwory najlepszych sił literackich i bogato ozdobiony w aktualne ilustracje i jest do nabycia w redakcji „Nowego Kurjera Łódzkiego”.

Całkowity dochód na Oświatę!

Zagraniczną Tekturę Smółcową

„PANCER”

z Słazkich Fabryk Tektury Smółcowej

Gassmann i Nothmann.

nabyć można po cenie normalnej, w składzie żelaznym.

Abt. Bronowskiego, w Łodzi.

Nowy Rynek № 7.

1116—2

MYDŁO

MYDŁO

50 kop. funt, hurtem rabaty tylko u Druckera Średnia 2 Uwaga: tylko sklep kolonialny.

50 kop. funt, hurtem rabaty tylko u Druckera Średnia 2 Uwaga: tylko sklep kolonialny.

Dorośle osoby oraz dzieci

znajdą pomieszczenie z utrzymaniem na wsi, blisko Łodzi, u inteligentnej rodziny żydowskiej. Cena przestępna. Wiadomość: PIOTRKO WSKA 80 między godz. 1—4 po poł. stróż wskazuje. 1114—3

Lekarz Dentysta

S. GORDIN
Konstantynowska 18.

Leczenie, plombowanie i usuwanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne z podniebieniem i bez na złocie i kauczuku. Przyjm. eodz. od 10—113—8

CHŁOPCA

10 letniego pragnę umieścić na wsi na dwa miesiące, przy inteligentnej chrześcijańskiej rodzinie lub w specjalnym internacie dla dzieci. Oferty proszę składać sub „10 letni“ w administracji.

MŁODY CZŁOWIEK

władający jęz. polskim i niemieckim potrzebny do kantoru handlowego w charakterze praktykanta za umiarkowanym wynagrodzeniem. Oferty do Adm. Kur. dla „U. C. P.”

Ogłoszenia drobne:

MEBLE nowe i używane najtaniej w dużym wyborze, oraz łózka metalowe, wózki i welocepedy dziecięce, wanny, krzesła wiedeńskie. Poleca magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 116 I p. front. 887—11

Karbowy-gospodarz do zarządu 3 włołkowego gospodarstwa potrzebny. Wiadomość u stróża Cegielniana 34. 1105—3

potrzebna kasjerka, kaucja 50 rb. Oferty pod „50“ Adm Kur. 1

potrzebni są ślusarze na gięte roboty i chiopey do ślusarni. Łąkowa 22 1119—3

potrzebna samodzielna osoba do interesu z kaucją rb. 100. Oferty „Samodzielnia“ Adm. Kur. 1

poszukuje się kompletnego urządzenia sklepowego w dobrym stanie. Oferty „Kurjer Łódzki“ sub. M.—C. 11121—3

RENSJONAT W PIORUNOWIE. Pokoje z całodziennym utrzymaniem. Wiadomość Nawrot 23, stróż wskazuje. 11109—8

potrzebna służąca do wszystkiego, z dobrmi świadectwami, umiejąca gotować. Wiadomość w Adm. Kur. Łódz. Zachodnia 37. 0

potrzebny umeblowany z oddzielnym wejściem jest do wynajęcia zaraz. Widzewska 11 m. 5. 1120—5

potrzebna służąca Aleksandrowska 39 m 14. 1

potrzebna zdolna podręczna do krawiecczynny. Średnia 61 Ciąpińska. 1

Tylniowa liście mocne nabyć można, w składzie tabacznym ul. Średnia 29. Uwaga: przyjmują bony rublowe. 1103—3

174 Piotrkowska, Chrześcijańska Sortownia poleca garderobę używaną, męską. Specjalność: przerabianie, nicowanie i reparacja garderoby. Tanie: farbowanie, pranie chemiczne, czyszczenie i prasowanie garderoby. 3

Zaginiona legitymacja № 109, wydana na 4 uczestku na imię Szcoła Wolfowicza. 1

Zaginiony paszport niemiecki, wydany z przydzium policji, na imię Teofila Ruszkowskiego. 1

Zaginiona legitymacja wydana przez D. N. p. Biednym przy Magistracie, na imię Franciszka Walerojsiaka. 1

Zaginiony paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Józefy Kewalewskiej. 1

Zgubiono paszport niemiecki, wydany w Łodzi, na imię Genowaty Izer. 1107—3